

زمینه های رهیابی کتابداران تحصیلکرده به پستهای سیاستی و حیثیتی کتابخانه های عمومی

سر دبیر

استخدام فارغ التحصیلان دوره های کارشناسی و کارشناسی ارشد علم اطلاعات و دانش شناسی در کتابخانه های عمومی طی چند سال گذشته، اقدام مثبتی است که به مرور تاثیر آنرا در کیفیت خدماتی که این نوع کتابخانه های ارائه می کنند شاهد هستیم. بخشی از این تغییر کیفیت با جنبه فنی و بخشی با جنبه مدیریتی در ارتباط است. یک سوی جنبه مدیریتی با دورن و یک سوی آن با بیرون از کتابخانه در ارتباط است. آنچه که آهسته آهسته در گفتار و نوشتار شاهد آن هستیم مطالب مربوط به سوی بیرون جنبه مدیریتی است. شاهد هستیم که کتابداران با ارتقاء موقعیت سازمانی، به ویژه در شهرهای کوچک تر وارد ارتباط هایی شده اند که اعضای آن مدیران سایر سازمانها هستند (مثلا، فرماندار، مدیرکل این یا آن اداره). این نوع ارتباط به ویژه اگر با عنوان رئیس کتابخانه های عمومی شهر انجام گیرد و به ویژه اگر این رئیس از شخصیت پخته و صادقی در بهبود کیفیت خدمات برخوردار باشد، خودبه خود در ارتقاء جایگاه یا منزلت کتابخانه عمومی تاثیرگذار است و حمایت های دیگر مسئولان را برای کتابخانه عمومی جلب می کند. آشکار است که در چنین شرایطی کتابداران باید در ضمن حفظ جنبه فنی گرای، تعاملات اجتماعی و سیاسی خود را نیز تقویت کنند. موفقیت در این راه، زمینه را برای حضور کتابداران در رده های بالاتر سازمانی در شهرهای بزرگ (مراکز استانها) مساعد تر می سازد.

آشکار است که هرچه زیر مجموعه یک پست سازمانی بزرگتر شود (مثلا مدیرکل کتابخانه های عمومی استان و یا سطوح بالاتر)، تمایل غیر حرفه ای های کتابداری به

اشتغال آن پست افزایش می‌یابد و همین مورد است که نوعی تنش (اگر چه نیمه پنهان) بین حرفه‌مندان کتابداری و مدیران غیرحرفه‌ای برخی سازمانهای فرادست کتابخانه‌ها، به‌ویژه کتابخانه‌های عمومی بزرگ، بروز می‌نماید. افزایش درک کتابداران از آنچه که سیاستهای ارتباطی و اداری نامیده می‌شود و افزایش درک آنها از این واقعیت که رقابتی منطقی بین بسیاری از سازمانهایی که دریافت‌کننده بخشی از بودجه‌های فرهنگی هستند، برقرار است و توجه به این نکته که برخی پستهای سازمانی بیشتر از آنچه یک پست حرفه‌ای باشد، یک پست سیاسی یا پست حیثیتی می‌باشند (مانند ریاست کتابخانه ملی جمهوری اسلامی یا ریاست کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی)، کاهنده تنشی است که به آن اشاره شد. به یقین با بلوغ اجتماعی و با تسلط به مهارتهای لازم در تعاملات اجتماعی / سیاسی، کتابداران تحصیل کرده کتابخانه‌های عمومی به سطحی از کیفیت خواهند رسید که هم شایسته انتساب به پستهای سیاسی و هم شایسته انتساب به پستهای حیثیتی باشند.